

Θέμα: “Το χιούμορ στη μουσική των κλασικών Haydn και Mozart. Η άλλη όψη του Μεγαλείου.”

Εισαγωγή

Στο μουσικό πρότζεκτ φέτος διερευνήσαμε το θέμα του χιούμορ στη μουσική των κλασικών συνθετών Joseph Haydn και Wolfgang Amadeus Mozart. Χωριστήκαμε σε τέσσερις ομάδες με διαφορετικό αντικείμενο προς διερεύνηση η κάθε μία, θέλοντας να αποδείξουμε την “άλλη όψη του Μεγαλείου”, αυτή του χιούμορ, σ’ ένα είδος που θεωρείται δύσκολο και υπερβολικά σοβαρό για τους μη ειδήμονες.

Η πρώτη ομάδα ασχολήθηκε με τις μουσικές φόρμες που υποδήλωναν το κωμικό στοιχείο, η δεύτερη με το θέμα του χιούμορ στην οργανική μουσική του J.Haydn, η τρίτη ομάδα με το χιούμορ στην οργανική μουσική του Wolfgang Amadeus Mozart και η τελευταία με το κωμικό στοιχείο στην όπερα και συγκεκριμένα στην οπερατική μουσική του Mozart. Την παρουσίαση της εργασίας εμπλουτίσαμε με συναφή μουσικά παραδείγματα, ιδιαίτερα ευχάριστα για το ακροατήριό μας.

Αναρωτηθήκαμε πού θα μπορούσε να στραφεί κανείς για να βρει το κωμικό στοιχείο στη μουσική έξω από τη σφαίρα του τραγουδιού και της όπερας; Με ενδιαφέρον παρατηρήσαμε τα χιουμοριστικά επεισόδια, τις χαριτωμένες εκπλήξεις και τα ευτράπελα που

συναντούσαμε διάσπαρτα στις παρτιτούρες των κλασικών συνθετών και στα οποία πολλοί δεν απέδιδαν ερμηνευτικά τη σημασία που έχουν. Ακόμα και σήμερα στις διάφορες εκτελέσεις που ακούμε στις αίθουσες συναυλιών, στα compact discs ή στο ίντερνετ, αυτά τα στοιχεία περνούν τις περισσότερες φορές απαρατήρητα.

Τα μουσικά αυτά συμβάντα δεν αναιρούν τη σοβαρότητα και τη δυσκολία της κλασικής μουσικής και σε καμία περίπτωση δεν την υποβαθμίζουν. Αποκαλύπτουν αντίθετα την ευρηματικότητα, το βαθμό έμπνευσης και την πρωτοτυπία της γραφής των μεγάλων κλασικών όσο και αν δε γίνονται αμέσως και ευρέως αντιληπτά με μια πρώτη μουσική ακρόαση.

Είναι αλήθεια ότι σπάνια ένας ερμηνευτής διακόπτει τη μουσική του εκτέλεση για να εξηγήσει στο κοινό του, ότι ένα συγκεκριμένο σημείο, παραδείγματος χάρη, αποτελεί μουσική φάρσα ή αθώα σκανταλιά, σχεδόν ποτέ δε συμβαίνει κάτι τέτοιο. Οι περισσότεροι δε ερμηνευτές παρουσιάζονται επί σκηνής με μια βασανισμένη έκφραση στο πρόσωπό τους όχι σαν να πρόκειται να εκτελέσουν αλλά να εκτελεστούν! Τι ελπίδες έχει το κωμικό στοιχείο, το χιούμορ των συνθετών μέσα σε μια τέτοια ατμόσφαιρα;

Η ανάδειξη του μουσικού χιούμορ απαιτεί ενδελεχή ανάλυση των μουσικών χαρακτήρων, κατανόησή τους από την πλευρά των ερμηνευτών και θάρρος για την προβολή και προώθησή τους.

Στην παρούσα εργασία προσπαθήσαμε λοιπόν να ανιχνεύσουμε και να προβάλλουμε μια άλλη πλευρά της κλασικής μουσικής, μια άλλη διάσταση αυτού του ρεπερτορίου ώστε να πετύχουμε μια εναλλακτική προσέγγιση στα έργα των μεγάλων κλασικών συνθετών Haydn και Mozart και να δείξουμε ότι η κλασική μουσική απευθύνεται σε όλους.